

Stigning af Indtægterne af de indirekte Skatter, nemlig paa omtrent $1\frac{1}{2}$ Million Kr., og dette skyldes ubelukkende Tolden, men det er ogsaa vel bekendt, at den Told, vi nu have, føles som en Hæmsko paa den økonomiske Udvikling og som en uretfærdig Beskatning paa den Del af Befolkningen, der ikke har Raad til at svare Skat. Der maa altsaa ske en Forandring, og man kan sige sig selv, at denne Forandring maa gaa i Retning af nogen Lettelse, og hvis den i alt Fald blot nogenlunde skal være tilfredsstillende, maa medføre en noget mindre Indtægt for Statskassen. Altsaa, som Resultat vil jeg sige, hvad der i to Ord kan udtrykkes saaledes, at vi maa gjøre Regning paa færre Udgifter og mindre Indtægter. Men det er ikke nok, det, der er Hovedsagen, er ikke, at vi spare og sætte Skatterne ned, men at vi følge en anden Plan for vor Finantspolitik, end vi have fulgt i alle de sidste Aar. Den, vi have fulgt, har nemlig den Ulempe, at det er en nedarvet Finantspolitik, den skriver sig fra en Tid, der havde ganske andre Opgaver og Interesler, og en Tid, der saae ganske anderledes paa Forholdene, end vor Tid ser paa dem. Det er en Finantspolitik, der skyldes Ideerne og Tankegangen fra Slutningen af Treerne og Begyndelsen af Halvfjerdsjerne. Hvorledes var Forholdet dengang? Forholdene vare dengang saaledes, at Militærsagen, de militære Udgifter nødvendigvis i den almindelige Bevidsthed spillede en temmelig stor Rolle. Det var kun saa Aar siden, at Landet havde været Gjenstand for en meget haard og uhykkelig Krig, hvorved det halve Rige var gaaet overstyr. Der var et Slags Haab hos Mange om at vinde det Tabte tilbage ved Forhandling og Alliance, et ganske naturligt og forsaageligt Haab, efter som den europæiske Tilstand dengang var, navnlig i Slutningen af Treerne, hvor Tydskland ikke var den Magt, som det nu er, og hvor Magtforholdene i det Hele taget vare ganske anderledes. Der var særlig en Fortrøstning hos en stor Del af Befolkningen om, at man, naar man anstrengte sig til det Alleryderste, kunde naae at forsvare det, der var tilbage, ved en kraftig Hær og Flaade og ved Befæstning. Det var ret naturligt; dengang vare vi endnu Herrer paa Søen og havde endnu

ikke den Bevidsthed om fuldstændig Underlegenhed i militær Henseende, som vi nu efterhaanden ere komne til at kjende og indse. Vi havde altsaa den Tro, at vor Flaade og Hær i Forening, navnlig naar vi kunde vente at finde en Alliance, saa kunde bethede Noget. Dette er jo Altsammen svundet, forbi, Ingen tror paa det mere. Jeg tror, jeg her kan udtale mig paa Regeringens Vegne, jeg begriber nok, at den selv nødvendig vil sige det; men jeg er overbevist om, at i Virkeligheden ere vi enige. Der er Ingen, der tror paa, at vi virkelig kunne forsvare os ved vor Hær, Flaade og Fæstning. Ja, jeg siger det saa dristig, fordi jeg i Virkeligheden har Regeringens Ord for det. Vi have jo Udtalelser i Betænkningen, da Hærloven af 1880 kom til Verden, for at Sylland og Fyen ikke kan forsvares, og Sjælland ikke kan holdes. Det er aldeles givet, at vi der have . . . (Dinesen: Det er Venstres Betænkning fra 1876, det staar i.) Nei, Udtalelsen blev gjentagen i 1880 i Motiverne til Hærlovsforslaget. Der blev det meget omhyggelig udviklet af General Rauffmann, at Sylland og Fyen maa opgives, og hvad Sjælland angaar, er det med stor Bestemthed hævdet af den nuværende Krigsminister og fra den saglyndige Krigsbestyrrelses Side, at en Landgang kan man ikke regne paa at afflaa, og naar først den fjendtlige Hær er kommen i Land, vil jeg antage, at Truslerne om at kaste den i Vandet vil være lig Nul. Hvad Kjøbenhavns Befæstning, som jo nu er bleven gjenneført af den høitærede Krigsminister, angaar, saa er der derved kun Udset til en kortvarig Artillerikamp. Naar vi samle det Hele til en kortvarig Dødstamp, saa tror jeg, at det er ret træffende. Om en Forbindelse mellem Landsdelene ved Hjælp af Flaaden, tror jeg, at end ikke den dristigste Sømand vil drømme, nu, da den tytte Flaade har udviklet sig saaledes, at vi i Virkeligheden ikke kunne tænke paa at gjøre Modstand. Men naar det nu er saaledes, og naar samtidig Magtforholdene i Europa ere forandrede som de ere, saaledes at man kan regne alle disse Alliancetanter for Chimærer, for Fantaster, som i gamle Dage med en vis Berettigelse bar vor Politik, mon det saa ikke var rigtigt og paa Tide at sige: Da Stillingen